

در پیرامون مقاله تشخیص آزمایشگاهی آبستنی

تعارف

دکتر نیک فرخام

در شماره نهم سال یازدهم مجله دانشکده پزشکی همکار دانشمند آقای دکتر آذیر انتقادی درباره دو مقاله اینجانب که در مجله مزبور بطبع رسیده بود مرقوم داشته بودند که اینک بجواب آن مبادرت میشود:

موضوع طرق تشخیص آبستنی که مورد انتقاد ایشان قرار گرفته است که چرا از دیگر سایر طرق شیمیائی خودداری شده است باید متذکر شویم که مقاله مزبور خلاصه سخنرانی بود که بوسیله اینجانب در کانون پزشکان ایراد و تلخیص آن برای درج بداره مجله دانشکده پزشکی ارسال شده بود و قسمتی که مربوط به بعضی طرق شیمیائی و آمارهای مربوطه بازمایش کوسیا کف بود حذف و فقط طرق کلاسیک آن ذکر گردید و ما خوشوقتیم که بحث انتقادی آقای دکتر آذیر باعث گردید که لااقل فهرست آزمایشهای شیمیائی که برای تشخیص آبستنی بکار میرود مجدداً مقاله اینجانب را تکمیل نمود. اما در مقاله ایشان چند نکته جلب توجه نمود که لازم میدانند در باره آنها مختصر توضیحی بدهد.

درباره آزمایش گالی مانیلینی که با قورباغه نر انجام میشود مرقوم فرموده اند که آزمایش مزبور از روز چهارم بعد در صورتیکه آبستنی موجب وداست منفی نشان دهد این نظر با آزمایش هائیکه اینجانب تا کنون درباره بوفو انجام داده وفق نمیدهد و حتی ضمن مطالباتیکه اخیراً هم روی بوفو انجام شده و در بولتن شماره ۳ سال ۱۹۵۳ لدراى بطور تفصیل بیان گردیده این قسمت را محرز و مسلم نموده که آزمایش بوفو در شش ماهه اول آبستنی صد درصد نتیجه میدهد و شاهد نظریه سادگی آزمایش اینککه امروزه بهترین طریقه برای تشخیص حاملگی میباشد منتهی اغلب قورباغهها در مقابل سموم ادرار حساس و قبل از اخذ نتیجه میمیرند. روی این نظر توکسین ادرار را با استن گرفته ته نشین آنرا پس از ساتری فوژ و خشک نمودن در

محلول فیزیولوژی حل نموده تزریق میکنند علاوه بر ادرار ممکن است از سرم خون برای آزمایش بوفو استفاده شود. در آزمایشهایی که بوسیله گالی مانیلینی روی دوهزار ادرار زن آبستن بعمل آمده نتیجه آزمایش ۹۸/۰ قطعی بوده و این عمل نیز بوسیله ویلترژه و میلر (۱) روی قورباغه (۲) بعمل آمده نتیجه آزمایش صددرصد بوده است منتهی بعد از شش ماهگی زنان آبستن چون مقدار هر مونهاى مربوطه در ادرار کم میشود نتیجه آزمایش گاهی اوقات منفی نشان میدهد. نکته دیگر که باید در آزمایش بوفو رعایت گردد در مواقعی که نتیجه آزمایش منفی باشد و وجود آبستنی مشکوک باشیم باید قورباغه تزریق شده را ۸ ساعت نگهداری و ادرار آنرا مرتباً آزمایش نمایم. اینجانب طی چند فقره آزمایش مشاهده نموده است که اغلب در شش ساعت و نیم بعد از تزریق نتیجه آزمایش که ابتدا منفی بود مثبت میگردد.

موضوع تشخیص آبستنی از روی فروتی و اژینال و استفاده از سلولهای ناویکولر (۳) که آقای دکتر آژیر باطریقه ماک (۴) استفاده از محلول لوگل را نام برده بودند چون سلولهای مزبور تا دو ماهگی در ترشحات مهبل بندرت مشاهده میشود روی این نظر نمیتوان آنرا برای تشخیص حاملگی بعنوان تست قبل از سه ماهگی استفاده نمود.

موضوع تشخیص آبستنی با آزمایش موی سر که مورد انتقاد قرار داده که نتیجه از آن نگرفته اند لازم میدانند توضیح دهد که از سال ۱۳۱۸ تا کنون متجاوز از هفتصد آزمایش بوسیله اینجانب بعمل آمده و نتایج آن رضایت بخش بوده است و طبق آماریکه در دست است و نظریه پزشکان تهران که باینجانب مراجعه نموده اند بخوبی بارزش آزمایش کاسیا کف پی برده منتهی قسمت اخیر مقاله اینجانب را نامه دانشکده پزشکی از درج آن خودداری نموده اند و اینکه مرقوم فرموده اند که دختران خردسال مقدار گوگرد موی آنها بالا میرود و نتیجه مثبت میدهد در آزمایش هائیکه اینجانب بعمل آورده مشاهده گردید که گوگرد موی آنها کم و طوری است که رنگ بلودومیلان را پس از ۲-۳ دقیقه بجای ۱۰ ثانیه بی رنگ مینماید.

۱ - Wiltherger & Miller

۲ - Rana Sculauta

۳ - Naviculaires

۴ - Maek

اما موضوع مقاله دوم که نظریه داده‌اند که استفاده از خون خشک را در هیچیک از کتب و مجلاتی ندیده و متذکر شده‌اند که ارزش تشخیصی ندارد و قابل استفاده نیست، برعکس آزمایش خون خشک برای تیفوئید - پاراتیفوئید - تب‌مالت - تیفوس در جنگ اخیر فوق‌العاده مورد استفاده قرار گرفته و نتایج حاصله از آزمایش خون خشک شده با مقایسه بطرق دیگر کشت خون - کشت مدفوع سرورا کسیون و بدال و غیره رضایت بخش و در جنگ اخیر در اغلب نقاط دنیا از آن استفاده مینمودند اینست که توجه خوانندگان محترم مجله دانشکده پزشکی و همچنین آقای دکتر آژیر را به مطالعات آقای هکتور دیا کونو (۱) که در مجلات زیر :

۱ - Archive Institut Pasteur de Tunis 1941

۲ - Seance du 9 octobre 1946

۳ - Bull. Soc. path. ex No 9-10 1947

که بطور تفصیل در موضوع استفاده از خون خشک شده برای تیفوئید و پاراتیفوئید تب‌مالت و تیفوس ذکر شده جلب مینمائیم و متذکر میشویم آزمایش خون خشک شده برای بیماریهای فوق در مملکت ما که فاقد وسائل آزمایشگاهی در اغلب نقاط هستیم و وسائل حمل و نقل سریع و کافی نداریم فوق‌العاده قابل استفاده و بخصوص برای اکیپ‌های بهداشتی که بداهات میروند وسیله خوبی است. کما اینکه در دو سال اخیر نیز از شهرستانها همکاران ما برای تشخیص بیماریهای فوق با استفاده از آزمایش خون خشک که کاغذهای آن در دستریشان گذاشته شده بود باینجانب مراجعه و تا کنون اختلافی از نتیجه آزمایش بدست نیامده است.